

REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
Se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Angenfeld & Emeric Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Ernőbet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
de garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pub-
licări mai dese după tariful
și învoială. — RECLAME pe
pagina 8-a o seriă 30 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXVIII.

„GAZETA“ iese în de-care și
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 277.

Brașov, Sâmbătă 17 (30) Decembrie.

1905.

Germania și cestiunea marocană.

(st.) Asupra dispozițiilor calme ce au început să se manifeste din ce în ce mai mult în diplomația celor două țări certate pe tema Marocului, ziarul „Figaro“ sciea să raporteze mai deunăzi lucruri pozitive. După iritația produsă în Germania în urma apăsăturilor nedibace ale lui Delcassé, Rouvier și cartea galbenă au știut să producă un efect favorabil și după furtună a urmat un repaus adevărat (une détente réelle), care se poate considera ca un vestitor al adevăratei conciliațiuni.

În timp ce se fac pregătirile pentru inaugurarea conferinței marocane, al cărei loc și termen nici până în ziua de astăzi nu se scie cu siguranță, organele opiniei publice nu numai în Franța și Germania, ci și în Anglia și Belgia își fac „datoria“ lor de a ațîța spiritele. Căci nu toate diarele sunt aderente atât de mari ale păcii, încât de dragul ei să renunțe la senzațiile profesionale! Și decă „Figaro“ se lăgăna în tihna aleyoniană în ce privește Marocul, sunt mult mai numeroase acele diare franceze, cari suflă în buciul revanșei, er din partea Germaniei diarele conservatoare nu sunt de loc favorabile pacifismului.

Nu se scie însă, decă opinia publică, nu ceea a diarelor, ci a cetățenilor muncitori și doritori de liniște, nu va provoca o întorsătură radicală în mersul politicii și diplomației. Vedem, că lumea neoficială din Germania a știut să determine o apropiere între societatea germană și cea engleză, și pentru vara viitoare se fac pregătiri la Berlin pentru primirea solemnă a lord-mayorului din Londra. Și nu sunt decă 2—3 săptămâni de când mesagiul imperial și un discurs al Cancelarului au prezentat în color de tot sombre raporturile cu Anglia! Cine scie ce surprize ne mai așteptă

și în chestiunea Marocului, cât timp vedem, că însuși împăratul Wilhelm a consimțit, ca reprezentanții Germaniei la conferința anunțată, să caute a încheia cu ori-ce preț opera conciliațiunii.

Se va face decă acordul cu Franța și se vor înlătura asperitățile și din relațiunile anglo-germane. Dôr Bursa din Berlin s'a adresat numai alaltăeri telegrafic cancelarului Bülow cu rugămintea de a promova și densusl eforturile îndreptate spre un acord. Și Bülow s'a grăbit a răspunde, că toate simpatiile sale sunt câștigate pe partea apropierei anglo-germane.

Un lucru însă nu trebuie uitat. Telegramele și invitările la banchete și notele diplomatice sunt numai expediente pentru a deschide porțița din încurcătura momentului. Rămâne însă viu antagonismul național secular între Franța și Germania, și rămâne rivalitatea economică între Anglia și Germania. Asigurările se fac și se revine asupra lor, dêr cifrele statistice cari mărturisesc de expansiunea enormă a Germaniei nu se pot desavua și trebuie să se țină cont de ele, ca de un fapt real, care amenință Europa cu dictatura Germaniei.

Asupra acestei dictaturi atrage atențiunea „L'Indépendance Belge“ în numărul său de Crăciun, relevând, că insolența Germaniei a devenit insuportabilă mai ales de la înfrângerea Rusiei încôce.

Țiarul belgian susține, că în cas când Germania ar turbura pacea europeană pornind din cestia Marocului, simpatiile tuturor popoarelor ar fi pe partea Franței.

Să sperăm însă, că alarma dată de țiarul belgian nu va fi justificată de evenimentele ce vor urma. Europa are deocamdată destule emoții cu evenimentele din Rusia și nu e de loc aliniată de o conflagrațiune generală.

Cestiunea armatei române în camera română.

Guvernul român a comunicat Agențiilor telegrafice din străinătate următoarea telegramă, în urma discursului rostit Miercuri, la Camera, de d-l N. Filipescu, asupra stărei armatei române: În ședința de ieri a Adunării Deputaților, d-l Filipescu, deputat al opozițiunii, s'a dat la o diatribă violentă asupra stărei armatei române, despre care a spus, că este slabă. D-l general G. Manu, ministrul războiului, a răspuns cu energie declarând, că armata este la înălțimea ori-cărei eventualități și va fi înzestrată din belșug cu toate cele necesare, grație creditelor deja anunțate. D. ministru al războiului a răspuns de asemenea insinuațiilor d-lui Filipescu relativ la relațiunile noastre cu Statele vecine, afirmând, că Statul Român are puternici amici în Europa.

Regele Carol cătră membrii biuroului camerei.

Adresa Camerei române ca răspuns la Mesagiul Tronului, a fost remisă Mercuri la amiazi Regelui Carol cu ceremonialul de rigore.

Maiestatea Sa a primit comisia Adresei și pe membrii biuroului Camerei în sala tronului. După ce a ascultat Adresa careia i'a dat cetire d-l Gr. Triandafil, președintele Adunării, M. Sa a răspuns în termenii următorii:

Domnule Președinte,
Domnilor Deputați,

Bucuria mea de a vă vedea astăzi în jurul Meu, este cu atât mai mare, cu cât de adănc am fost mâhnit de a nu putea deschide Eu însu-mi a doua sesiune a legislaturii. Căldurésele urări ce Mi le aduceți din partea Adunării Deputaților, imi sunt o dulce și neprețuită dovadă de credința sa și a Țerei. Le primesc cu viață recunoștință și rog pe A-tot-Puternicul să-mi dăruiască sănătate spre a pute închina și în viitor toate puterile Mele binele scumpei noastre Români.

Cu deosebită satisfacțiune constat din Adresă, că Camera este hotărâtă a urma și în anul acesta opera de consolidare a finanțelor. Învățămîntul anilor trecuți ne

arată, că nici odată nu vom pute fi în de ajuns de prudenți și prevădători întru întocmirea bugetului, amănând pentru mai târziu toate cheltuelile, cari nu contribuiesc direct la mărirea puterii noastre productive sêu la întărirea situațiunii noastre politice.

În vederea luptelor economice, ce vor deveni din ce în ce mai grele, avem datoria pe de o parte să ne gândim matur la măsurii îmbolditoare pentru munca națională, spre a-i da prin toate mijlocele dezvoltarea dorită, er pe de alta să asigurăm cât mai neîntârziat în mod statornic transportul și exportul bogatelor produse ale pământului nostru.

Din tot sufletul vă mulțămesc pentru nestrămutatele sentimente de dragoste și devotament ce le arătați Reginei, Mie și Familiei Mele, și vă urez muncă spornică pentru binele și înălțarea Patriei.

Suveranul s'a întreținut apoi cu membrii comisiei și ai biuroului, er la ora 1 p. m. membri comisiei au fost duși la Camera cu același ceremonial ca la sosire.

Crisa ungară.

Stăruințele lui Lukacs.

După cum se anunță, fostul ministru de finanțe Lukacs a reluat firul pourparleurilor cu șefii coalițiunii, în interesul unei „paciifice descurcături“. Lukacs a făcut alături o vizită lui Francisc Kossuth, cu care a convorbit timp de 1½ oră. Amănuntele convorbirei nu sunt cunoscute, se șice însă că Lukacs a făcut lui Kossuth propozițiuni concrete și l'a rugat pe acesta, ca dimpreună cu amicii săi politici să stabilizească *minimumul pretensiunilor militare* ale opoziției.

Lukacs a conferit ieri timp îndelungat și cu contele Juliu Andrassy.

Lupta în comitate. — Fișpanii.

Din Cașovia se anunță, că fișpanul comitatului Abauj-Torna Francisc Pongracz a sosit ieri la Cașovia, ducându-se direct la casa comitatului. Aici a numit de protonotar pe solgăbirăul Schmidt, și un subnotar. Fișpanul a provocat apoi pe protonotarul suspendat Ballagi, să se înde-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

O istorisire.

Cum m'am căsătorit eu cu amicul meu Georgică? Ah! este o istorie foarte simplă, ce am să-ți istorisesc.

Când ne-am vădut pentru prima dată, eu eram înaltă de-o șchiopă și numai de-cât mă înamoram de el.

Uniforma sa de licean cu nasturi de aur strălucitor, încânta tinera mea imaginație. Când mergeam la plimbare, conșimția să-mi ție frageda-mi mână în mână sa de școlar, eram atât de mândră, imi arătam, atât de naiv bucuria, încât fie-care, și el primul, nu putea să se rețină de a nu suride.

Familiiile noastre locuiau alătura cu casele și grădinile, nu erau despărțite decât printr'un gard viu. În gard chiar la capăt am făcut o spărtură nici prea înaltă, nici prea largă, atât de mare ca să pot trece să-mi ved amicul, când se întorcea dela liceu. Eu nu mai aveam mamă, tatăl meu era primitor de registre și era foarte rar acasă; luna mea doică avea mult de

lucru și pentru-că nu puteam să ies în stradă, ca să nu fiu în primejdie de a mă îneca într'un avuz, sêu butoiu, de aceea mă lăsas liberă să alerg prin grădină sub copacii noștri cei mari și la ora gustatului dela 4 după prânz, mă vedea doica că mă duc cu pânea mea cu unt la părinții lui Georgică Vireanu.

Doctorul, tatăl său, 'mî dîcea adeseori ca certându-mă: — Mioaro! tu nu lași pe Georgică să învețe, du-te de te jôcă la tine acasă.

Dér eu ridicam nisce ochi atât de rugători cătră mama Vireanu, încât buna femeie intervenea împăciuitoare:

— Dér nu, Costică, ea nu se mișcă, și alt-fel tu ți-ai isprăvit lectiile, nu e așa Georgică?...

Și Georgică întot-déuna isprăvise și sub paza părintescă el lua gramatica și eu alfabetul și mergeam... să ne odihnim într'o pădurice de alun la câți-va metri de casa noastră...]

— Oh! scumpă pădurice!!

Pentru a ajunge acolo trebuia să trecem peste nisce pietri mari, un pârău. Eu eram foarte curagiosă până la mijloc, er acolo nu mai îndrăsnam înainte și în-

cepeam să tremur. Atunci Georgică mă lua în brațele sale robuste și mă ducea la malul celălalt, dêr nu uita nici-odată să se prefacă, că mă lasă să cad, de mai multe ori. De frică îl apucam de gât și imi ascundeam capul pe umărul său.

— Incețisor, băgați de sémă, striga mama urmărindu-ne.

Mândru de forța sa, Georgică continua drumul și nu mă lăsa jos până nu depunea pe obrazul meu, un dulce sărut.

...Da, acestea sunt plăcute amintiri.

De câte ori nu le doriam în timpul lungilor ani de separațiune!

Căci trebuia odată să ne separăm nu-i așa? Doctorul trimise pe fiul său la Paris să-și completeze studiile, fără să se gândescă la mica prietină, care plângea vădend că-i plăcă tovarășul de joc. Și pe urmă mama Vireanu se duse și ea, dêr mult mai departe decât la Paris, și în singurătate, la etatea de 12 ani, mă simțiam de două ori orfană.

— Ce o să deviu acum?...

— Și decă ar fi un băiat — spunea tatăl meu — nu m'ași sinchisi de loc, dêr ce naiba să faci dintr'o fată, și încă o tată care crește iute?...

Intrebând la drépta, la stânga, se hotări în fine să mă trimită la călugărițe în școlă.

— Ah! acele înalte ziduri cenușii pe cari nu se urca nici o ederă, nici o viță sălbatică, căci nu îndrăsnau să se apropie! Acel clopot cu sunetul trist, acele pupitre măzgălite cu cernă, acel dormitor mai cu sémă, unde paturile cele prea bine făcute imi făceau aerul celor din spitale, unde fusesem odată cu mama Vireanu să vadă un copil bolnav! Și acele lungi văluri negre, ce umbreau nisce fețe, ce mi-se păreau de gheață!..

Cu mare greutate am putut să mă obișnuiesc cu noua mea existență. Oa și o pasere din pădure pusă în colivie, așa mă suceam și mă învrteam eu în închisórea mea, căutând în zadar a rupe zăbrelele. Eu voiam să fug, ași fi adorat pe Iordache, grădinarul nostru, care nu mai avea nici dinți, nici pâr și care mergea îndoit ca un »s«, decă ar fi consimțit să-mi deschidă porța, din grădina cu legume.

Dér necasurile din tinerețe ca și florile din Aprilie sunt de scurtă durată. Într'o lună însă recăpătasem veselia.

părteze imediat de la casa comitatului. Acesta a protestat. Atunci noul protonotar Schmidt a chemat gendarmii și l'a dat afară pe Ballagi.

Din *Macău* se anunță, că fișpanul Cseresnyes a suspendat din post pe viceșpanul comitatului și l'a înlocuit cu președintele scaunului orfanal. Fișpanul a provocat apoi pe viceșpanul suspendat ca în timp de trei zile să-și ia castrafusele, căci altfel îl va da afară cu forța brachială.

Viceșpanul suspendat a convocat pe membrii municipalității la o adunare estra-ordinară.

A pățit-o rău fișpanul comitatului *Trencin Iuliu Baross*, care și-a depus erii jurământul la casa comitatului. Opoziția a înscenat un mare scandal, înjurând pe fișpan și asediându-l cu scaune, călimare și cu alte obiecte, ce le-a aruncat asupra-i.

Mult mai sgomotosă a fost adunarea generală de erii a comitatului *Sătmariu* ținută la *Careii-mari*. Opoziția s'a prezentat în număr complet în frunte cu conții *Teleky*. Au deschis porțile comitatului, cari din ordinul fișpanului, erau închise, și au intrat în sala adunării.

În coridore însă se aflau 60 gendarmii cari au primit pe opoziționali cu provocarea: în numele legii, opriți-vă! Conte *Stefan Karolyi* cu pași grași se îndreptă spre gendarmii și toți credeau, că are să se întimple o ciocnire. Locotenentul gendarmilor a comandat: baioneta pe pușcă! Gendarmii urmară comanda. Atunci contele *Karolyi* se opri și strigă: »Acésta am voit-o«. Protonotarul *Ilosvay* interveni întrebând, dacă gendarmii vor să-i oprască cu forța a-se presenta la adunare. Locotenentul răspunde: *da!* — La al cui ordin? — La ordinul fișpanului.

Opoziția cântând »Kossuth nota« s'a retras ducându-se la gimnaziul piariștilor unde a ținut adunarea.

Instalarea fișpanului *Szabo Mihaly*, ce era să se facă erii la *Șemniț*, nu s'a putut face. Când fișpanul s'a dus la *Șemniț*, pe drum i-s'au spart cu pietri ferestrele de la trăsura. În calea lui s'au ridicat trei baricade din pietri și lemn. Pe întreg drumul i-s'au strigat: »om de nimic«, »trădător« și alte sudalme. Plebea n'a cedat nicăieri unui asalt al husarilor. În *Șemniț* fișpanul a intrat sub escortă de baionete, ducându-se la casa comitatului unde în mijlocul unui sgomot infernal a deschis ușa salei adunării. Nimeni însă nu era de față în sală. Fișpanul așteptă cât așteptă și văzând, că nu poate face nici o ispravă, s'a îndepărtat, fără a-se pute face instalarea.

Reserșiții de întregire.

Pe ziua de alaltăieri au fost chemați la regimente reserșiții de întregire. Măsura această este apreciată de or-

Strigătele mele vesele străbăteau printre tovarășele mele ca un foc de artificii. Mă împăcasem cu zidurile întunecoase, cu clopotul, cu dormitorul și cu clasele, găsiseram chiar sub acele văluri triste surisul pe buzele a mai multor surori. Lucram hotărâtă: libertatea rămăsese pentru mine binele cel mai de dorit și nu era ea prețul acelor frumoase diplome, pe cari tatăl meu voia să le cucerească?!

În fine, la 18 ani sburai ușurică spre casa părintească.

Cât este de dulce cea reintărcere la căminul la care venim să ne aședăm, cu siguranța de a nu-l mai părăsi.

Cât de dragăstos se închină arborii pentru a-ți ura bun sos! Ce frumos cântă păsările, ce frumos mirisă florile, ce albastru e cerul, și cât e de delicios a trăi.

După lungi îmbrățișări și după o lungă convorbire cu tatăl meu, eu străbătui toate odăile locuinței, reînviind cunoștința cu fie-care mobilă, fie-care colț familiar și intrând în fine în camera mea, scoasei dintr'un dulap un simplu cufăraș de stejar, care închidea tot trecutul meu.

(Va urma.)

Iris.

ganul lui *Tisza*, »*Az Ujsag*« prin următoarele cuvinte:

»Astăzi s'au prezentat la regimente reserșiții de întregire și articolele de fond le ajută — să plângă. Atâta au meritat reserșiții de la aceia, cari mereu dic: Soldați îi trebuie regelui și nimeni în țară nu se va trage de păr, decât regele nu va căpeta soldați. Eită însă, că foarte mulți își trag părul, din nenorocire însă aceștia nu sunt de cât oameni săraci și nu — politicieni. Articolele de fond însă mai fac și altceva în interesul reserșiților de întregire. Ele arată, că chemarea lor este un abuz urit cu litera legii. Căci atunci, când s'a adus legea sub »imprejurări extraordinare« totă lumea înțelege rășboiul și nu obstrucția sau rezistența pasivă. În punctul acesta au dreptate articolele de fond, deși nici cu asta nu ajută nimic bieților oameni. Au dreptate tot așa, ca și guvernul când susține la rândul său că la votarea legii despre jurământul fișpanilor totă lumea se gândea, că fișpanul se fie silit a pune jurământul, și nu că municipalitatea să aibă dreptul a-i suprima jurământul. Legea tot-deuna are tendință utilă, apărătoare, dăr politicienii au inventat, că legile au spină și venin și se fie în totalitatea lor osândă și stricăciune. *Politicienii* socot, că e bun și legal pentru dănsii, ceea ce la alții este condamnat.

Reforma esamenelor de maturitate.

Consiliul reg. ung. al instrucțiunii țării a elaborat pe timpul când era încă ministru al instrucțiunii faimosul *Berzeviczy*, un proiect pentru reforma esamenului de maturitate. Actualul ministru *G. Lukacs* a realizat acum proiectata reformă a predecesorului său și a trimis tuturor școlilor secundare noul regulament cu privire la reformarea esamenului de maturitate împreună cu ordinațiunea, că acest regulament să intre în vigoare cu 1 Ianuarie 1906.

Principiul conducător la aplicarea noului regulament a fost, că să se ridice nivelul acestor esamene și să se dea comisiunii de esaminare mijloace eficiente, prin cari ea să-și potă forma o judecată sigură asupra cunoștințelor candidatului.

În scopul acesta candidații vor fi în viitor ușurați, în ce privește numărul obiectelor de esaminare. Astfel s'au redus prin noul regulament la esamenul în scris de maturitate (la gimnaziu) numărul lucrărilor dela 5 la 3 (limba maghiară, traducere din limba latină și matematica), ér la esamenul verbal numărul obiectelor de esaminare dela 7 la 5.

Obiectele de esaminare, cari au fost eliminate atât la esamenul în scris de maturitate, cât și la cel verbal, sunt în gimnaziu limba și literatura grăcă și germană, ér la școlile reale limba franceză.

Deși numărul obiectelor de esaminare au fost reduse, îndreptățirea și însemnătatea esamenului de maturitate la gimnaziu și reale rămâne neatinsă și pe viitor. Acei elevi gimnasiali adecă, cari au primit din limba grăcă în clasele 5, 6, 7 și 8 note suficiente, sunt îndreptății a continua, fără a fi făcut esamen de maturitate din limba grăcă, studiile lor la universități și îndeosebi la facultățile de drept și medicină și la politehnică. Acei elevi gimnasiali, cari în locul limbei grecești au învățat un alt obiect, trebuie să se supună unui examen verbal din limba grăcă, decât voiesc să fie îndreptății a urma studiile lor la orice facultăți.

Esamenul de maturitate făcut la o școlă reală, îndreptătesce ca și până acuma la continuarea studiilor la politehnică, séu la vre-o academie forestieră, séu montanistică.

Dacă un elev al școlii reale face esamenul de maturitate din limba latină, el câștigă dreptul de a se înscrie și la o facultate de medicină séu juridică.

Noul regulament ameliorază în mod însemnat și dispozițiunile severe ale vechiului regulament de esaminare. În înțelesul vechilor dispozițiuni candidatului, care

a obținut o notă nesuficientă la esamenul în scris de maturitate din limba maghiară, afară de acesta din limba latină la gimnaziu și din matematică la reale, a fost respins pe un an, respective n'a fost admis la esamenul verbal de maturitate. În sensul nouelor dispozițiuni, candidatul numai în cazul acela nu poate fi admis la esamenul verbal, când din lucrările sale în scris cel puțin două sunt nesuficiente.

Din streinătate.

În cestiunea *Marocului* de la publicarea cărții galbene și discursul atât de lămurit al lui *Rouvier* în camera deputaților, împăratul Germaniei a putut constata, că toate concesiunile compatibile cu onoarea Franței s'au făcut. Împăratul fusese până atunci rău informat, prezentându-i-se Francesii drept provocători și denaturându-se actele ministrilor și polemicele ziarelor. Cartea albă, ce se prepară actualmente la Berlin va surprinde prin revelațiunile sale. Împăratul *Wilhelm* pare însă acum cu desăvârșire luminat asupra adevăratei situații. De sigur se vor mai ivi dificultăți de detalii, dăr conferința *Marocului* se va întruni, nu mai încapă îndoială, în cursul lui Ianuarie și reprezentanții celor două țări își vor manifesta dorința sinceră a conciliațiunii, pentru care au primit mandat formal. Germania, Franța și Anglia ne mai fiind divizate asupra programului de discutat, e de prevădut, că conferința își va absolvi desbaterile în cel mult 2 săptămâni.

Separățiunea bisericeii de stat în Franța este parentată de diarul »*Figaro*« în cuvinte duișe cu privilegiul Crăciunului, pe care redactorul *Gaston Calmette* îl numește »*Le dernier Noël*«. Eită încă un Crăciun trecut, scrie publicistul francez. »Nu este ultimul Crăciun religios, dăr este — se ni-se ierte expresiunea — ultimul Crăciun civil, fiind-că este ultima sərbătore de acest gen, la care au cooperat, sub protecțiunea concordatului, statul și biserica. Este greu a privi fără un fel de melancolie amestecată cu neliniște, acest mare lucru, care se sfârșește! Fără îndoială creștinii vor celebra cu emoțiune și pietate încă și mai mare această noapte mai mult de cât istorică, în care s'a născut un om, care domnesce de mai bine de 18 secole și care ar trebui să domnescă în etern în inima tuturor oamenilor, decât ar consimți să-și dea sémă de binele ce l'a adus omenirii, răspundind în lume ideile de frățietate, egalitate și bunătate. Se va săvârși pururea o liturghie de miașănăpțe chiar de ar trebui să se adune oamenii în grajduri, între boi și măgari. Dăr a plăcut oamenilor ce se chiamă legislatori să taie ultima legătură între societatea religioasă și cea civilă...«

Tratatul între Japonia și China a fost semnat. Acest tratat se referă la Manciuria. Alianța între China și Japonia se desminte. China concede în arendă Japoniei peninsula *Liaotung*, controlul căilor ferate în peninsula *Cian-Tehin*, construcțiunea unei linii de la *Antoung* pe Jalu până la *Mukden*. China se angajază a deschide comerțiului general *Charbinul* și 15 orașe principale și porturi din Manciuria.

Socialiștii prepară o mare mișcare în *Saxonia* în favorul sufragiului universal. Se vor ține întruniri manifestațiuni pe stradă și apoi greva generală. În Ianuarie agitațiunea se va întinde la *Hamburg*, *Brema*, *Lübeck* și va ajunge la *Berlin* și Germania de nord.

Pentru siguranța supușilor germani din Rusia doi deputați au cerut în *Reichstag* trimiteră a două vase de rășboi, așa cum a făcut Anglia și Suedia. O sută cincăzeci de studenți înarmați au plecat din *Stettin* la *Riga* cu vaporul *Ostsee*, spre a fi în ajutorul Germanilor amenințați.

Pentru raporturile anglo-germane e caracteristic svonul, ce prevestesce o conciliațiune, anume se susține, că burgmasterul din Berlin are de gând să invite pe

lord-majorul *Londrei* și pe alte notabilități engleze să vie în Iunie la Berlin.

Camera de comerți din Berlin a decis a răspunde la atitudinea binevoitoare a Angliei prin o manifestație de amiciție anglo-germană și în adevăr la 15 Ianuarie camera va oferi un banchet ambasadorului *Marei Britanii*.

Din Serbia se anunță, că ministrul președinte a calificat drept calomnie afirmațiunea socialistului *Lascovic*, că guvernul n'ar fi de cât o jucărie în mâinile regiștilor și că cabinetul ar fi sluga plecată a Austro-Ungariei.

Fethy-pașa, ministrul Turciei la *Belgrad*, a propus colonelului *Antonic*, interimarul afacerilor externe, să procedeze la delimitațiunea exactă a frontierelor, cu scop de a evita ori-ce conflict între Turcia și Serbia. Propunerea a fost primită.

„Răscola“ din Treiscaune.

Brețcu, 27 Decembrie 1905.

Onorată Redacțiune! În 21 crt. vădând, că faimele ridicole despre inchipuita »răscola« a Românilor, nu-și mai găsește sfârșit și compatrioții noștri maghiari de aici și jur devin din ce în ce tot mai provocatori și periculoși, pentru liniștea și siguranța noastră. m'am vădut silit a da la lăia maghiară »*Székegyföld*« din *K. Vászrhely*, spre publicare următoarea desmitire:

»Onorată Redacțiune! Vă rog a da loc în prețutul Dv. diar următoarelor: La faimele ridicole, cari de o săptămână și mai bine se colportază în Brețcu și jur și de cari și unele diare maghiare au luat notă, spre liniștirea marelui public maghiar și Român, care în totdeauna aici la noi a trăit în bună înțelegere și pace, vin a declara: Svonul, că eu așa fi comandat arme și munițiune, pentru-ca noi Românii să ne resculăm și să omorim pe compatrioții noștri maghiari, sunt minciuni obraznice, făcute de oameni scurți la minte și mari la răutate. Noi Românii tot-deuna am fost pacinici și dorim ca pacinici să și murim

»Adevăr este, că din cauza svonurilor tendențioase, mai mulți Români au fost atacați în drum și alungați cu pietri de unii dintre Ungurii, cari în nepriceperea lor, din cauza acestor aiurări fantastice, s-au revoltat contra noastră și despre mine au făurit diferite minciuni și planuri puerile.

»Avizez prin această, că de altă dată cei chemați din bună vreme, să ia măsurile necesare, ca relațiunile bune dintre noi să nu se tulbure prin astfel de minciuni profesionale și curse naive și ca să nu ne mai facem de ris în fața lumii largi, care scie să cumpanescă lucrurile neinteresate și să le reducă la adevărata lor valoare reală... și ca nu cumva se li să aplice proverbul cu »... Ridiculus mus...« la care noi să răspundem cu »*Risum teneatis*«.

Brețcu, 21 Dec. 1905

Cu totă stima
George Hamsea,
preot gr. or.

Acastă detmințire nu s'a publicat în traucere maghiară după multă insistință în Nr. 103 al diarului »*Székegy Föld*« din *K. Vászrhely* și rezultatul este, că aji intru câteva spiritele séu mai calmat.

Un lucru însă pe cât de mistic, pe etă de dreres și surprindător m'a venit la cunoștință în mod indirect. E vorba, că unul dintre cei chemați să fie pionierii neamului nostru, sentinelă neadormită, petru apărarea credinșilor noștri ar fi amestecat în această afacere.

Un al doilea lucru, care m'a surprins și mă ține în continuă meditațiune, este: care să fie cauza, că eu, numai eu sunt suspiciionat de rebel și numai de mine scriu foile maghiare de la *Sângeorgiu* și *K. Vászrhely*... etc..., că am procurat arme și munițiune, căci dără, decât e vorba de Brețcu, aici nu sunt numai eu, avem și un protopop, care e și trebuie să fie conducătorul natural și legal al poporului nostru! Dăr »ironia sorșii...« pe când pe mine mă vorbiiu diarele și mă acuzau de rebel, pe atunci în întruniri etc, pe la *K. Vászrhely* P. O. D. protopop tractual era mărit și glorificat ca bun patriot și om de pace, ér eu în schimb, precum s'a exprimat un prietin al P. O. D. protopop *C. Dimian*, un domn ungur din *K. Vászrhely*... »*Hamseat... meg kell törni...!*

Atât ating lucrul!

Cu totă stima

George Hamsea,
preot român gr. or.

SCIRILE DILEI.

— 29 Decembrie n.

Urmările minciunilor despre »răscola Românilor. D-l Petru Voim, paroh gr. cat. în *Baru-mare* ne trimite o scrisoare în care arată pătimirile, ce le-a suferit densusul pe urma svonurilor ticăloase despre »revoluția Românilor», D-sa ne spune, că de la prețura cercului s'a rânduit mare cercetare prin gendarmerie în contra sa și a altor 6 preoți români din acel ținut, cari n'a altă vină, decât că au slujit un maslu în Petros, Lun în ziua întrării în biserică, de unde apoi au fost chemați la o femeie săracă din Baru pentru slujbă. S'au și dus toți afară de preotul din Puiu. Ce se vezi însă, sergentul de gendarm îl chiamă pe amintitul preot la el la casarmă și i-luă interogatoriu, întrebându-l, de ce a ținut noaptea adunări în biserică? N'a voit cumva să răscole pe Români în contra Ungurilor? Adevărat este, că ne-au vădit în biserică, că s'au tras »chitinel» clopotele și că am pus perdele la ferestri, și câte mironenii toate? — La întrebările sergentului preotul a răspuns, că *nimic nu este adevărat* din câte se vorbesc de densusul și de alți preoți români. La 10 Decembrie preotul din Baru a fost citat și dus din nou la sergentul de gendarm, care i-a luat din nou interogatoriu, fără nici un rezultat. A fost chemat apoi și a treia oară, la 13 Decembrie, când erăși a fost întrebat, dacă s'au ținut adunări secrete. Preotul a demintit toate acele născociri și pe urmă a protestat contra procedurii gendarmeriei. — Eță urmările minciunilor ticăloase inventate pe socoteala Românilor.

Prelegeri populare în Zărnești. A treia prelegere populară a ținut-o Dumineca trecută d-l adv. N. Garoiu, vorbind despre contracte, obligațiuni, testamente etc., eră patra și ultima prelegere în postul Crăciunului o va ținé d-l paroh I. Străvoiu despre corpul omenesc și influința stricătoasă a beuturilor alcoolice.

Tratatul comercial austriac. »Neue Presse» comentând tratatul comercial cu statele balcanice observă, că pentru moment atât în tratatul cu Bulgaria, cât și în cele cu Serbia, nu s'a iscutit a-se înlătura dificultăți. Piedeca principială consistă în tenacitatea cu care Serbia și Bulgaria insistă în pretențiile lor în privire la comerțul de vite. Austria, care din cauza convenției veterinare cu Germania, este lovită ea însăși în exportul vitelor, nu pôte face concesii mai mari, decât în trecut, fără a-și păgubi prea mult poziția comerțului său.

Inchiderea unei școle grecesci în România. În »Monitorul Oficial» român a apărut deciziunea, prin care școala de băieți a comunității grecesci din Tulcea, de sub direcțiunea d-lui Evangelos Codri, se închide în începere de la 10 Decembrie 1905.

Manifestații pentru votul universal în Italia. Un comitet central s'a instituit în Roma de către direcțiunea partidului socialist și al grupului parlamentar, pentru conducere agitația în favoarea votului universal. S'a decis a-se lansa un manifest în țară și a-se invita deputații și propagandiștii a face conferințe în totă perioada de agitație și de a invita secțiunile socialiste să-și constituie comitete.

Căile ferate române au încassat în luna Noemvrie 6.780,436 lei, cu 2.445,773 mai mult decât anul trecut. Dela 1 Aprilie până la 1 Nov. s'a încassat 44.145,356 lei, cu 9.186,354 mai mult decât în aceeași perioadă a anului trecut. Serviciul maritim român a încassat în Noemvrie 109,783 lei cu 10,867 mai puțin. Dela 1 Aprilie până la 1 Nov. încassările serviciului au fost 1.267,311 lei, cu 264,659 mai mult decât în aceeași perioadă a anului trecut. Docurile au încassat în acest timp 281,357 lei, față cu 19,872 a. tr. De la 1 Aprilie s'au încassat 175,616 lei față cu 1.324,858 lei a anului trecut.

Logodnă. D-l Emanoil Bobancu din Crașov s'a logodit cu d-șora Marióra N. Șculeț, din Cernatul Săcelelor.

30 omeni îngropați sub un mal. O mare nenorocire s'a întâmplat Mercuri spre noaptea în dealul numit Sărărie, dintre munele Cărbunestii-Surani și Oncești, județul Prahova. O cetă de mai mult de 30 omeni s'a dus să ture sare din numitul loc. În momentul însă pe când scoteau sare, malul s'a prăbușit și aproape 30 de bărbați femei au fost îngropați de vii.

Descoperirea unui atentator. Autorul atentatului comis zilele trecute contra carnatului Casanos din Barcelona, este un bărbat numit Jose Salas Comas, șeful unui grup de anarhiști. Credința generală

este, că atentatul e rezultatul acușărilor eronate ale unor diare contra cardinalului. Atentatorul a murit, absorbând o cantitate de otravă în momentul areștării sale.

4. Pentru folosire esterióră. Durerile de încheiături, de reumatism și soldină, precum și tot felul de aprinderi se vindecă cu succes sigur folosindu-se *spiritul lui Moll*. Prețul unei sticle 1 cor 90 filerl. Se trimite ținic cu rambursă postală de farmacistul și liferantul curții c. s. reg. A. Mo Viena Tuschlauben 9. În farmaciile din provincie se se cêră preparatul A. Moll provădit cu marca de contravențią și subscriere.

Dela Teatrul Național.

București, Decembrie 1905.

(Casul d-lui C. I. Nottara). De câtva timp un eveniment trist și caracteristic se petrece în lumea artistică românească dela noi. Cel mai mare actor al țării, decanul teatrului român, singurul artist distins cu care ne-am puté mândri în fața celor mai rafinați cunoscători în ale artei dramatice, a fost depărtat, prin nise uneltiri nedemne, încă dela începutul stagiunii dela locul său de priveghere, fără ca cineva să protesteze în public în contra acestei urite nedreptăți.

După trei-șeci de ani de muncă neobosită, după-ce au trecut prin mâna sa de măestru toți cei cari ați au ajuns să câștige glorie pe scena Teatrului Național, după-ce de dimineața până seara, șeci de ani a împărțit cu blândețea-i caracteristică sfaturi și îndrumări celor ce voiau să-i vină pe urmă, după-ce și-a jertfit viața în tot timpul de formație al teatrului român, Nottara ați e depărtat așa cum ai da la o parte un lucru de nimic.

Nu cred să fi existat un al doilea eveniment în care să se oglindescă mai limpede sôrtea artistului român. E o poveste tristă, e povestea celui ce și-a clădit cu prețul sufletului o casă, și când era gata, în loc să aibă o clipă de odihnă, vin alții și-l dau afară, silindu-l să ia la bătrânețe calea pribegiei. Si faptul acesta a a fost tolerat cu o îniște, care te îndigneză și-ți opresce mintea 'n loc.

Cum? Nici puterea de-a aprecia arta lui, nici respectul pe care îl cere o muncă de ani de zile, nici conștiința, că omul acesta și-a dat sufletul în timpuri atât de vitrege pentru formarea și ridicarea teatrului român, având să lupte cu atâtea prejudeții, cari acoperiau viața de jertă a actorului, nimic n'a fost în stare să trezescă în sufletele mulțimei un strigăt de revoltă, de indignare, un gest de dispreț pentru cei ce au disprețuit atât de ușor personalitatea lui C. I. Nottara și prin această arta românească?

E caracteristic pentru timpurile noastre această lipsă de curagiu, căci nu putem presupune, că indignarea n'ar clocoli înăbușită în multe suflete — dér această sfială de-a și-o da pe față, această săracie întru a vedea limpede o situație și această umilă așteptare de-a da tonul cei cari țin condeiul în mână, veghetorii vieții sociale — cari tac tăcerea pescelui acum, când ar fi dator să spu ce-inegru și ce-i alb, înscunând astfel pentru totdeuna acest eveniment trist prin care trece arta dramatică — această nepăsare în sfârșit, care te amărăsece, ne arată, destul de réu, totă lipsa de iubire, de respect și de apreciere a unei vieți de muncă neobosită în arta românească.

A trebuit să vină tot un artist, care cu risicul de-a se pune réu cu totă lumea, să adreseze în public o scrisore d-lui Nottara, exprimându-și totă revolta și totă amărăciunea sufletului său în fața nedreptății.

Eță ce scrie P. Liciu într'o scrisore deschisă publicată în »Adevărul» :

Dacă în China, într'un teatru—să-i dîcem național, deși nu s'ar juca piese chinezesci în el, — un director ar trata pe artiști astfel cum suntem noi tratați în Țera românească, decât un artist ca tine, după 30 ani de muncă și de glorie, după atâtea sacrificii și privațiuni îndurate, ar fi silit să ia calea pribegiei, pôte că s'ar găsi un public, o pressă, și, cine scie, vreun mandarin puternic, care să strige, pe

chinezesce: halt! aici e o nedreptate strigătoare, un asemenea procedeu e bun pentru Europa!»

Dér noi nu trăim nici în China, nici în Europa, ci în Țera românească unde — ca și la Dumnezeu — totul e cu puțință.

Odată stabilit acest lucru, să-mi dai voe, iubite camarade, să-ți spun, că nici-odată nu m'am simțit mai umilit decât acum în timpii din urmă, când am fost martor la modul nedemn cum ai fost tratat tu, fruntașul nostru, de către direcțiune, nici-odată n'am înghițit pânea actoricească mai cu noduri, ca în ziua când am cetit în diarul »Adevărul» scrisoarea ta ce pare scrisă cu lacrimi în detaliile ei crude; nici-odată n'am simțit zădărnicia muncii noastre istovitoare, ca 'n acest moment, când tu te desparți de noi.

Iubite camarade, n'am nici o putere; ași dori, de ar fi cu puțință, ca golul ce se face împrejurul tău, să-l umplu cu indignarea mea contra nedreptății, contra ingratiitudinii, contra neomeniei, cu care ești tratat; ași dori ca toți aceia, pe cari i-ai trecut prin atâtea emoțiuni sfinte, să simtă măcar o minimă parte din amărăciunea pe care o înduri tu acum; ași dori să pot convinge pe toți acei, cari iubesc frumoasa noastră instituție, că lovitura ce ți-se dă ție, se dă însuși Teatrului Național; dér această în timpurile de față, pare foarte greu.

Permite-mi cel puțin, iubite camarade, să-ți exprim sentimentele mele de frăție și solidaritate, protestând în public contra marei nedreptăți ce ți-se face.

P. Liciu,
societar al Teatrului Național
1905, Decembrie 9.

(Va urma).

Revoluția din Rusia.

Baia de sânge din Moscva.

Despre luptele crâncene, ce timp de patru zile s'au dat pe stradele orașului Moscva, sosesc amănunte înflorătoare.

O telegramă din Petersburg spune : Cu totul pe neașteptate și c'o ne mai pomenită înțelă s'au construit baricadele în Moscva în decursul unei nopți. Mii de omeni au lucrat la construirea celor 34 baricade, cari păreau inespugnabile, căci erau provădite cu sanțuri și garduri de sirmă.

Proletariatul fără lucru, condus de studenții universitari, și-a pus ca țintă de a areșta pe guvernorul suprem și a răsturna guvernul. Planul lor n'a succes din cauză că fidelitatea trupelor a fost neînfrântă. Timp de trei zile n'a încetat bombardarea în centrul Moscvei, trei zile au luptat revoluționarii c'o amărăciune de nedescris, desastre după desastre au suferit ei, până li-a succes trupelor a-i înfrânge.

După o depeșă a diarului »Magdeburger Zeitung» numărul victimelor este de 20,000. Revoluționarii vestesc, că vor continua luptă și că vor ucide în massă pe funcționarii superiori și pe ofițeri.

O altă depeșă din Petersburg spune : Ziua de 26 Decembrie a fost pentru Moscva o adevărată *zi de sânge*. Dela améști până seara a durat lupta sângeră, la baricade cadavrele formau grămești mari și soldații pușeau pe revoluționarii slab înarmați ca pe nise epuri. Trupele au procedat cu cea mai mare neîndurare, mai ales regimentul Rostov. Numărul morților și răniților trece peste 15,000. Femeile mai ales dau dovede de mare curagiu și ca fiarele sălbatice ele uptă alături de bărbați la baricade. Nu se pôte descrie amărăciunea muncitorilor și cu tôte că ei n'au șanse de biruință, totuși vreu să lupte până la ultima picătură de sânge.

Diarului »Times» i-se telegrafiază din Petersburg :

După o scire ultimă din Moscva, revoluționarii li-a succes a ocupa un turn în jurul căruia au aședat mai multe puscă-mașină. Un regiment de cazaci și un alt regiment de dragoni s'au rescutat. Revoluționarii au pățit fiasco cu încercarea lor de a ocupa gara-Nicolai. În lupta purtată aici, au cădut cel puțin 2000 de omeni. Guvernatorul suprem Dubasov a telegrafiat la Petresburg, că numărul morților și răniților trece peste 15,000 și că situația e foarte critică.

Situația la Petersburg.

Petersburgul până acum e liniștit. Se răspândește însă mereu sciri sensaționale, că și aici va izbucni revoluția înarmată, deoarece revoluționarii afirmă, că în Moscva ei au învins.

Circulația pe căile ferate începe a fi din nou reluată. Serviciul telegrafic cu

Berlinul merge greu. Munca a fost reluată în 60 de fabrici. Au reintrat în lucru 75,000 de muncitori. Diarele au început să reapară. Se întemplă foarte adeseori asasinatate contra polițiștilor.

Intreg statul major al trupelor revoluționare a fost arestat, cu totul 49 omeni, împreună cu șeful lor inginerul *Saulmann*.

Noua lege electorală.

Un ukaz al Țarului dă drept de alegere pentru Duma imperială : 1) Acelora, cari au avere nemiscătoare după care plătesc dare, presupunând că cel puțin de un an sunt posesorii imobilului din cestiune. 2) Proprietarii interprinderilor industriale, cari sunt supuși contribuției. 3) Cei cari plătesc chirie de casă. 4) Cei cari plătesc dare industrială. 5) Cei cari sub numele lor propriu închiriază o locuință. 6) Cei cari trag plăți dela stat, dela semstvour, seu dela vre-o comună. 7) Muncitorii de fabrici exercită drept electoral mijlocit, așa că 500 muncitori dela o fabrică aleg un reprezentant. Dacă muncitorii unei fabrici sunt mai mulți de o mie, fie-care mie de muncitori aleg un reprezentant.

ULTIME SCIRI.

Moscva, 29 Decembrie. De ieri dimineața se dă o luptă cumplită pe strada Tverskaia între revoluționari și trupe. Din ambele părți se trage cu tunuri.

Budapesta, 28 Decembrie. Ladislau *Ladkacs* a conferit ați la Casina Națională cu conții Andrassy, Teod. Batthany și Hadik în cestiunea crizei.

Londra, 29 Decembrie. O telegramă particulară din St. Petersburg dice, că ofițerii superiori ai garnisonei sunt alarmați de arestarea statului major general al imperiului rusesc. Sunt temeri de o nouă conjurațiune militară, al cărei prim act ar fi eliberarea ofițerilor areștați. Circulă svonul, că deca nu vor obține satisfacțiunea completă a dorințelor lor, ofițerii ar fi decisi a soma pe Țarul și pe împărătesa să abdice.

Paris, 29 Decembrie. Pare a se confirma după depeșile sosite izbucnirea apropiată a revoluțiunii în St. Petersburg. Zidurile orașului sunt acoperite de afișe, cari invită populațiunea a să revolte contra birocratiei.

Londra, 29 Decembrie. Scirile din Petersburg spun, că ciuma ia proporții înspăimântătoare în guvernamele Astrahan, Saratow, Dural și Stavropol, unde victimele se numără cu miile. Populațiunea fuge în masse în Caucas.

Londra, 29 Decembrie. Sciri din Rusia anunță, că gara orașului Moscva stă în flacări. Din Lodz se anunță, că revoluționarii au ridicat baricade și au început lupta contra miliției. În Odessa s'a declarat statoriul.

Literatură.

A apărut din *Manualul de agricultură rațională*, de Dr. George Maior, vol. V *Ippologia seu Zootechnia specială a calilor*, 18 1/2 côle de tipar cu 60 figurî întext. Costă 5 lei.

Vol. VI: *Crescerea și prăsirea porcilor*, 10 côle cu 35 figurî, costă 3 lei. Se află de vândare la tipografia și librăria A. Mureșianu, Brașov.

Proprietar : Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil : Traian H. Pop.

Dr. ST. N. CIURCU.

Viena IX Pelikangasse 10. Telefonnr. 17065.

Cabinet de consultațiune

cu somitățile medicale și specialiștii din Viena.

Cursul la bursa din Viena.

Din 28 Decembrie n. 1905.

Renta ung. de aur 4%	114 10
Renta de corone ung. 4%	95 15
Impr. cail. fer. ung. in aur 3 1/2%	86 70
Impr. cail. fer. ung. in argint 4%	95 60
Bonuri rurale croate-slavone	95 75
Impr. ung. cu premii	213 75
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	159 25
Renta de hartie austr. 4 1/10	96 70
Renta de aur austr. 4%	117 30
Renta de corone austr. 4%	99 60
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	96 75
Losuri din 1860	157 75
Actii de-ale Banței austro-ungarã	16 25

Actii de-ale Banței ung. de credit	791 50
Actii de-ale Banței austr. de credit	675 75
Napoleonori	19 16
Mãrci imperiale germane	117 70
London vista	240 20
Paris vista	95 82 1/2
Note italiene	95 70

Cursul pietei Brasov

Din 29 Decembrie n. 1905.

Bancnote rom. Cump.	18 84	Vend.	18 86
Argint român	18 80	"	18 82
Napoleonori	19 06	"	19 10
Galbeni	11 20	"	11 40
Mãrci germane	117 20	"	117 30
Lire turcesci	21 50	"	21 5
Seris. fonc. Albine 5%	101.—	"	100.
Ruble Rusesci	2 52	"	2 58

AVIS!

Suberisul am onorea a face cunoscut On. public si in deosebi epitropilor bisericesci, ca **am deschis in Brasov (la 2 Porumbi) Strada Neagra nr. 3 (3 Felsö-Villa-utca 3)**

O fabricã de luminãri de cãrã curatã si parafinã sub firma

IOAN PETEU.

Prima fabricã de luminãri de cãrã si parafinã din Ardeal.

Si sunt in placuta pozitie de a executa tot-felul de luminãri in toate formatele, precum si aurite, er comandezile le voiu executa prompt si cu prețuri foarte convenabile.

27—90,1858.

Cruce seu stea dupla electro-magnetica

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Vindecã si inviorãzã

Nu e mijloc secret.

pe lângã garanție.

Deosebitã atentiune e a acest aparat vindecã boã

se da imprejurãrii, cã le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecã si folosește contra: durerilor de cap si dinți, migrene, nevralgie, impiedecarea circulației sãngelui, anemie, ameteli, tãuturi de ureche, bãtãle de inimã, sgãrciuri de inimã, asmã, auzul greu, sgãrciuri de stomac, lipsa poftei de mãncãre, reoalã la mãni si la picioare, reumã, podãgrã, ischias, udui in pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulatã a sãngelui si multor altor bõle, cari la tractare normalã a medicului se vindecã prin electricitate. — In cancelaria mea se aflã atestãte incurse din toate pãrțile lumii, cari prefusec cu multãmirã invențiunea mea si ori-cine põte examina aceste atestãte Acel pacient, care in decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde orice incercare s'a constatã zãdãrnicã, rog a proba aparatul meu.

Atrag atentiunea P. T. public asupra faptului, cã aparatul meu nu e permis s'ese confundã cu aparatul „Volta“, de òre-ce „Ciasul-Volta“ atãt in Germania cãt si in Austro-Ungaris a fost oficios oprit, fiind nefolositor. pe cãnd aparatul meu e in genere cunoscut apreciat si cercetat. Deja iefinãtãtea crucei male electro-magnetice o recomandã in deosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii si femei de constituție foarte slabã.

Expediție din centru si locul de vëndãre pentru țãrã i streinãtãte etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A./E. colțul strada Kálmán.

Antreprise de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 3. vis-à-vis de Băcãnia Stéua Roșie.

Recomandã Onor. public la casuri de mörte, aședãmentu sãu de inmormẽntare bogat asortat in cari tãte obiectele, atãt sorte de mai de rënd, cãt si cele mai fine, se pot cãpãta cu prețuri ieftine.

Comisiune si depou de sicriuri de metal ce se pot inchide hermetic, din prima fabricã din Viena.

Fabricarea propriã a tuturor sicriurilor de lemn, de metal si imitațiuni de metal si de lemn de ștejaru.

Depou de cununi pentru monumente si plãntici cu prețurile cele mai moderate.

Representanța de monumente de marmurã, carã funebre proprii cu 2 si cu 4 cai, precum si un car funebru vëndet, pentru copii, precum si cioclii.

Comande întregi se escutã prompt si ieftin, i au asupra-mi si transporturi de mörți in streinãtãte.

La casuri de mörte a se adresa la

E. Tutsek.

23—*

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decã fiecare cutiã este provẽdută cu marea de apãrare a lui A. Moll si cu subserierea sa.

Prin efectul de leuire durabilã al Praturilor-Seidlitz de A. Moll in contra greutãților celor mai cerbioase la stomach si pãntece, in contra cãrceilor si acrelei la stomach, constipațiuni cronice, suferinței de ficat, congestiuni de sãnge, haemorhoidelor si a celor mai diferite bõle femeesci a luat acest medicament de casã o rãspãndire, ce cresce mereu de mai multe decenii încõce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corõne 2.—

Falsificațiile se vor ur mãri pe cale judecãtorescã.

Franzbranntwein si sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decã fiecare sticlã este provẽdută cu marca de sentire si cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul si sarea este foarte bine cunoscutã ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alinã durerile de soldinã si reumatism si a altor urmãri de rãcãlã. Prețul unei sticle originale plumbate, Corõne 1.90.

Sãpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin sãpun de copii si dame fabricat dupã metoda cel mai nou pentru cultivarea raționalã a peleii, cu deosebire pentru copii si adulți. Prețul unei bucãti Cor. — 40 Cinci bucãti Corõne 1.90. Fie-care bucãtã de sãpun, pentru copii este provẽdută cu marca de apãrare A. Moll.

Trãmãterea principalã prin

Farmacistul A. MOLL,

c. si r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciã se efectueã glnic prin rambursã postalã.

La deposite se se cerã anumit preparatels provẽdute cu iscãlãtura si marca de apãrare a lui A. MOLL.

Deposite in Brasov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neutãdter si engros la D. Eremia Nepoții.

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“ se pot face ori si cãnd pe timp mai indelungat seu lunare.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numãrul à 10 fl. se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tãtungeria de pe parcul Rudolf la Eremias Nepoții.

Cel mai mare magazin de haine gata pentru bãrbați si dame al lui

N. P. GOLDMANN Brașov

Confecțiuni de bãrbați

Tãrgul Inului 31—33 in palatul lui Czell.

Fondatã la 1892.

Confecțiuni de Dame

Tãrgul Inului Nr. 28.

In sesonul de primãvarã am dovedit On. public, cã in piatã localã am fost cel mai ieftin si am fost superior ori cãrei concurențe!

De ce? haine bune, durabile pentru iarnã, cu garanție de un an, veritabile, originale indigene de Zsolna si Gács numai la mine se pot afla.

Haine gata dupã modã, pentru bãrbați si copii, precum si Paltõne de tõmnã si iarnã, inlocuesc cu desãvãrsire hainele de comandã, de òre-ce se confecționezã sub privighierea mea personalã, dupã croiala cea mai modernã, din stofe curate de lãnã, cu accesorii de cele mai durabile.

In depositul meu se aflã pentru agronomi, neguțãtori Surtuce veritabile din piele de caprã Danesã cu cãptușalã de blanã si ștofã, Raglane, Derbi, de vëndat, Paltõne preoțesti. — Ou deosebire mare deposit in Blane de cãlãtorie si pentru oraș. Costume de patinat si deosebit Surtuce de patinat cu cãptușeli din ștofã si blanã.

Cel mai mare deposit in haine pentru Dame si Domnișore.

Alegere colosalã din fie-care specie si prețuri ieftine surprindãtore.

Rogãndu-mã de sprijinul Onor. public, sunt cu tõtã stima

N. P. GOLDMANN, Brașov, Tãrgul Inului 28 (palatul Czell).

35—40